

THE BOURGEOIS DOMINATION IN THE MARXIST CRITICISM OF THE CAPITALIST STATE

Mirabela Rely Odette CURELAR
Associate Professor PhD
“Constantin Brâncuși” University of Târgu-Jiu

Sheilla Patricia STAMATOIU
MA, “Constantin Brâncuși” University of Târgu-Jiu

ABSTRACT:

REPRESENTATIVE POLITICO-HISTORICAL FIGURES AS WELL AS THE POPULAR PARTIES AND MASSES OF THE OLD FRENCH REVOLUTION CONTRIBUTED TO THE UNLEASHING AND ESTABLISHMENT OF MODERN BOURGEOIS SOCIETY. BOURGEOIS SOCIETY CREATED ITS OWN REAL INTERPRETERS AND SPOKESMEN, BUT CIVIL WAR AND STRUGGLES BETWEEN PEOPLES WERE NEEDED TO MAKE IT HAPPEN. A CENTURY EARLIER THE ENGLISH PEOPLE HAD USED THE LANGUAGE, PASSIONS, AND ILLUSIONS BORROWED FROM THE OLD TESTAMENT FOR THEIR BOURGEOIS REVOLUTION.

KEYWORDS: REPUBLICANS, STRUGGLES, THE ESTABLISHMENT OF BOURGEOIS SOCIETY, BOURGEOIS DOMINATION

Figurile politico-istorice reprezentative precum și partidele și masele populare ale vechii revoluții franceze au contribuit la descătușarea și instaurarea societății moderne *burgheze*. Societatea burgheză și-a creat adevărații interpreți și purtători de cuvânt, fiind totuși nevoie de război civil și lupte între popoare pentru a putea fi înfăptuită. Cu un secol înainte poporul englez folosisese pentru revoluția lor burgheză limbajul, pasiunile și iluziile împrumutate din Vechiul testament.

Fazele importante ale revoluției franceze în vederea instaurării societății burheze:

- *Prima perioadă*, de la 24 februarie, până la 4 mai 1848, odată cu căderea lui Ludovic-Filip, până la întrunirea Adunării constituante, ce poate fi considerată ca *prologul* revoluției. Guvernul improvizat s-a declarat el însuși *provizoriu*, și, ca și guvernul, tot ceea ce s-a inițiat, s-a încercat și s-a exprimat în această perioadă era numai *provizoriu*.
- *Perioada* de la 4 mai 1848 până la 28 mai 1849 *perioada constituirii republicii burgheze*, sau a *Adunării naționale constituante*; Adunarea națională s-a impus în fața proletariatului, fiind îndepărtați conducătorii partidului proletar.
- 1) De la 4 mai până la 25 iunie 1848. Lupta tuturor claselor împotriva proletariatului. Înfîngerea proletariatului în zilele din iunie.

- 2) De la 25 iunie pînă la 10 decembrie 1848. Dictatura republicanilor burghezi puri. Elaborarea constituției. Proclamarea stării de asediu la Paris. Înlăturarea dictaturii burgheze la 10 decembrie prin alegerea lui Bonaparte ca președinte.
- 3) De la 20 decembrie 1848 pînă la 28 mai 1849. Lupta Constituantei împotriva lui Bonaparte și a partidului ordinii, aliat cu el. Pieirea Constituantei. Înfrîngerea burgheziei republicane.
- *Perioada* de la 28 mai 1849 pînă la 2 decembrie 1851 *perioada republicii constituționale*, sau a *Adunării naționale legislative*. A fost constituit *partidul ordinii*, care avea ca deviză: „*Proprietate, familie, religie, ordine*“, și care se declara „*salvator al societății*“.
- 1) De la 28 mai 1849 pînă la 13 iunie 1849. Lupta micii burghezii împotriva burgheziei și a lui Bonaparte. Înfrîngerea democrației mic-burgheze.
- 2) De la 13 iunie 1849 pînă la 31 mai 1850. Dictatura parlamentară a partidului ordinii. Acesta își desăvîrșește dominația prin suprimarea votului universal, pierde însă guvernul parlamentar.
- 3) De la 31 mai 1850 pînă la 2 decembrie 1851. Lupta dintre burghezia parlamentară și Bonaparte.
- a) De la 31 mai 1850 pînă la 12 ianuarie 1851. Parlamentul pierde comanda supremă a armatei.
- b) De la 12 ianuarie pînă la 11 aprilie 1851. Parlamentul este înfrînt în încercările sale de a pune din nou mîna pe puterea administrativă. Partidul ordinii pierde majoritatea parlamentară independentă. Coaliția sa cu republicanii și cu Montagne.
- c) De la 11 aprilie 1851 pînă la 9 octombrie 1851. Încercări de revizuire, de fuziune, de prorogare a împuternicirilor. Partidul ordinii se descompune în elementele sale componente. Ruptura definitivă dintre parlamentul burghez și presa burgheză, pe de o parte, și masa burgheză, pe de altă parte.
- d) De la 9 octombrie pînă la 2 decembrie 1851. Ruptură pe față între parlament și puterea executivă. Parlamentul moare; el sucombă părăsit de propria sa clasă, de armată și de toate celelalte clase. Pieirea regimului parlamentar și a dominației burgheze. Victoria lui Bonaparte. Parodia restaurației imperiului (Marx, K, 1852)

Adunarea națională constituantă a devenit *opозиția* republicană *oficială*, formînd astfel o parte componentă recunoscută a lumii politice din acea vreme. Ea își avea reprezentanții săi în camere și se bucura de o influență considerabilă în presă. „National“ se baza pe pe *naționalismul francez*, care combătea aristocrația financiară și tot restul opoziției burgheze, care apăra sistemului vamal protecționist francez, și se declara împotriva comunismului și socialismului. Partidul „National“-ului era *pur republican*, adică cerea o formă republicană de dominație burgheză în locul uneia monarhice și partea leului pentru sine în această dominație. (Marx, K, 1852)

Republicanii puri au atribuit reprezentanților lor cele mai de vază locuri în guvernul provizoriu. Ei se bucurau de la bun început de încrederea burgheziei și aveau majoritatea în Adunarea națională constituantă. Elementele *socialiste* ale guvernului provizoriu au fost de îndată excluse din comisia executivă pe care Adunarea națională a instituit-o la prima sa întrunire, iar partidul „National“-ului s-a folosit de izbucnirea insurecției din iunie pentru a demite însăși *Comisia executivă* și a se debarasa astfel de rivalii săi cei mai apropiați: *republicanii mic-burghezi*, sau *democrați*. „Spectacolul confruntării dintre „specii” se sprijină pe o scenografie imagistică simplă, dar sugestivă.” (Dudău, S1/2019, p.161)

Dominația exclusivă a *republicanilor burghezi* nu a durat decît de la 24 iunie pînă la 10 decembrie 1848. Ea s-a rezumat la *întocmirea unei constituții republicane* și la *declararea*

stării de asediu la Paris. Noua constituție era ediția republicanizată a cartei constituționale din 1830, acceptată în funcție de „factorii socio-culturali”. (Dudău, S2/2019, p.95) Revoluția din februarie a proclamat imediat în locul sistemului cenșitar votul universal direct, astfel că republicanii burghezi au fost nevoiți să se mulțumească să adauge o clauză restrictivă care prevedea pentru alegător un domiciliu de șase luni în circumscripția electorală. (Marx,K, 1852)

Vechea organizare administrativă, municipală, judiciară, militară, a rămas neatinsă, unele modificări aduse de constituție doar de fond și nu de conținut. „Cetățenii au dreptul să se organizeze în asociații, să se întrunească în mod pașnic și neînarmați, au dreptul de petiționare și de a-și exprima părerile prin presă sau în orice alt fel. *Exercitarea acestor drepturi nu este îngrădită decât de drepturile similare ale altora și de securitatea publică*”. (Cap. II al constituției franceze, art. 8.) „Învățământul este liber. Se poate *beneficia* de libertatea învățământului în condițiile prevăzute de lege și sub supravegherea statului” (Loc. cit., art. 9). — „Domiciliul oricărui cetățean este inviolabil, *în afară* de cazurile prevăzute de lege”. (Cap. II, art. 3). Aceste legi *organice* au fost reglementate în așa fel încât burghezia să și le poată exercita fără a fi stînjinită de drepturile similare ale celorlalte clase, întotdeauna numai în interesul „*securității publice*”. (Marx,K, 1852)

Adunarea națională, prin articolele 40—70 din constituție, putea demite pe președinte pe cale constituțională, pe cînd suprimînd constituția însăși. Și în urma constituției din 1848, 750 de reprezentanți ai poporului, erau aleși prin vot universal și reeligibili, constituind o Adunare națională necontrolabilă, indivizibilă și care nu poate fi dizolvată, o Adunare națională investită cu o putere legislativă, nelimitată, care hotărăște în ultimă instanță asupra războiului, păcii și tratatelor comerciale, care singură posedă dreptul de amnistie și care, datorită caracterului ei permanent. (Marx,K, 1852)

Președintele era investit cu toate atributele puterii regale, cu dreptul de a-i numi și revoca pe miniștrii săi independent de Adunarea națională, avînd în mîinile sale toate mijloacele puterii executive, împărțind toate funcțiile și dispunînd astfel, în Franța, de soarta a cel puțin 1.500.000 de oameni, căci acesta este numărul celor care depind de cei 500.000 de funcționari și ofițeri de toate gradele (Mărcău, 2011). Lui îi sînt subordonate toate forțele armate. El se bucură de privilegiul de a grația pe criminali, de a dizolva unitățile Gărzilor naționale, de a revoca, cu consimțămîntul Consiliului de stat, consiliile generale, cantonale și comunale, alese de înșiși cetățenii. Tot lui îi sînt rezervate inițiativa și rolul conducător la încheierea tuturor tratatelor cu străinătatea. (Marx,K, 1852)

Dacă constituția îl investeste astfel pe președinte cu puterea efectivă, ea caută să asigure Adunării naționale puterea morală. În timp ce voturile Franței se fărîmîțează între cei 750 de membri ai Adunării naționale, în cazul președintelui, se concentrează asupra unei singure persoane, *președintele* este alesul națiunii, iar actul alegerii sale este marea carte pe care o joacă poporul suveran o dată la patru ani.

Republicanii puri ai Constituantei recurgeau la un truc constituțional, prin art. 111 al constituției, potrivit căruia orice propunere de *revizuire a constituției* trebuie votată în trei ședințe succesive, la interval de o lună una de alta, cu cel puțin 3/4 din voturi, și încă cu condiția ca cel puțin 500 de membri ai Adunării naționale să participe la vot. Aceasta era o încercare neputincioasă de a-și asigura locurile, în cazul în care vor deveni o minoritate parlamentară, o putere care le scăpa pe zi ce trecea tot mai mult din slabele lor mîini, chiar în momentul cînd mai dispuneau de majoritatea parlamentară și de toate mijloacele puterii guvernamentale. Aceasta era constituția din 1848, care a fost răsturnată, la 2 decembrie 1851. (Marx,K, 1852)

„Republicanii onești” au instaurat *starea de asediu* aplicată în toate crizele care s-au succedat în decursul revoluției franceze. Alegerea lui Ludovic Bonaparte ca președinte, la 10 decembrie 1848, a pus capăt dictaturii lui Cavaignac și Adunării constituante. Articolul 44 al

constituției glăsuiește: „Președinte al republicii franceze nu poate fi decât cel care nu și-a pierdut niciodată calitatea de cetățean francez“. Primul președinte al republicii franceze, Ludovic-Napoleon Bonaparte, nu numai că și-a pierduse calitatea de cetățean francez, nu numai că fusese constabler special în Anglia, dar mai era și elvețian naturalizat. (Marx,K, 1852)

Alegerile de la 10 decembrie au reprezentat *o reacție a țăranilor*, care trăsese ră ponoasele revoluției din februarie, împotriva celorlalte clase ale națiunii, *o reacție a satului împotriva orașului*. Perioada de la 20 decembrie 1848 până la dizolvarea Constituantei, în mai 1849, cuprinde istoria prăbușirii republicanilor burghezi. (Marx,K, 1852)

După ce au întemeiat o republică pentru burghezie, au izgonit proletariatul revoluționar de pe arenă și au redus momentan la tăcere mica burghezie democratică, ei înșiși au fost înlăturați de către masa burgheziei, care, pe bună dreptate, a pus stăpânire pe această republică ca pe *o proprietate a ei*. Această masă burgheză era însă *regalistă*. O parte din ea, marii proprietari funciari, dominase sub *restaurație* și era deci *legitimistă*. Cealaltă parte, compusă din aristocrația financiară și marii industriași, dominase în timpul monarhiei din iulie și, în consecință, era *orleanistă*. Marii demnitari ai armatei, ai universității, ai bisericii, ai baroului, ai academiei și ai presei erau unii pentru legitimisti, iar alții pentru orleaniști, deși în proporții diferite. Aici, în republica burgheză, care nu purta nici numele de *Bourbon*, nici pe cel de *Orléans*, ci pe cel de *Capital*, ei au găsit forma de stat în care puteau domina *în comun*. Încă insurecția din iunie îi unise în „partidul ordinii“. Acum trebuia, în primul rând, înlăturată clica republicanilor burghezi, care se mai menținea pe poziții în Adunarea națională. Pe cât de brutali se arătaseră acești republicani puri atunci când abuzaseră de forța fizică față de popor, pe atât de lași, timizi, lipsiți de curaj, neputincioși și incapabili de luptă se retrag acum, când ar fi trebuit să-și apere, împotriva puterii executive și a regaliștilor, republicanismul și dreptul lor de legiferare. (Marx,K, 1852)

Îndată ce a fost ales președinte, Bonaparte a format un guvern al partidului ordinii, în fruntea căruia l-a pus pe Odilon Barrot Chiar în prima ședință a Consiliului de Miniștri s-a hotărât expediția la Roma. S-a convenit ca această expediție să fie întreprinsă fără știrea Adunării naționale, iar mijloacele materiale necesare urmau să-i fie smulse sub un pretext fals. Astfel, guvernul și-a început activitatea prin înșelarea Adunării naționale și printr-o conspirație secretă cu puterile absolutiste străine împotriva republicii revoluționare romane. În același mod și prin aceleași procedee și-a pregătit Bonaparte lovitura de la 2 decembrie împotriva corpului legislativ regalist și republicii lui constituționale. Același partid care la 20 decembrie 1848 alcătuisese guvernul lui Bonaparte la 2 decembrie 1851 forma majoritatea Adunării naționale legislative. (Marx,K, 1852)

La 6 ianuarie 1849 partidul ordinii propune Adunării, prin deputatul Rateau, să lase baltă legile organice și să hotărască mai degrabă *propria ei dizolvare*. Nu numai guvernul, în frunte cu domnul Odilon Barrot, ci și toți deputații regaliști din Adunarea națională îi declarau acum pe un ton poruncitor că dizolvarea ei ar fi necesară pentru a restabili creditul, a întări ordinea, a pune capăt situației provizorii nesigure și pentru a întrona o stare de lucruri definitivă: că Adunarea împiedică noul guvern să de pună o activitate rodnică și caută să-și prelungească existența doar din ură și că țara e sătulă de ea. Bonaparte și-a notat toate aceste invective împotriva puterii legislative, le-a învățat pe de rost și, la 2 decembrie 1851, a dovedit regaliștilor parlamentari că învățase ceva de la ei. El a îndreptat împotriva lor propriile lor lozinci. (Marx,K, 1852)

Guvernul Barrot și partidul ordinii au provocat în toată Franța o campanie de *petiții adresate Adunării naționale*, prin care aceasta era pofțită să dispară și au ridicat la luptă împotriva Adunării naționale masele populare neorganizate. La 29 ianuarie 1849 Constituanta trebuia să decidă asupra propriei sale dizolvări, deoarece partidul ordinii dorea să completeze

constituția cu legile *organice*: legea învățămîntului, legea cultelor etc. Dar și legea cu privire la responsabilitatea președintelui. Adunarea națională legislativă s-a întrunit la 28 mai 1849. La 2 decembrie 1851 ea a fost dizolvată. Această perioadă cuprinde istoria *republicii constituționale, sau parlamentare*.

În prima revoluție franceză, dominația *constituționaliştilor* este urmată de aceea a *girondinilor*, iar dominația acestora de dominația *iacobinilor*. Fiecare dintre aceste partide se sprijină pe partidul mai înaintat. De îndată ce un partid a dus revoluția atât de departe încît nu mai este în stare s-o urmeze și, cu atât mai puțin, să se situeze în fruntea ei, este înlăturat și trimis la ghilotină de către aliatul mai îndrăzneț, care stă în spatele lui. Revoluția urmează astfel o linie ascendentă. (Marx,K, 1852)

În revoluția din 1848 partidul proletar apare ca o anexă a partidului democrat mic-burghez, care îl trădează și contribuie la înfrîngerea lui la 16 aprilie, la 15 mai și în iunie. Partidul democrat, la rîndul lui, se sprijină pe umerii partidului republican burghez. Republicanii burghezi, se descotorosesc apoi de companionii inoportuni, pentru a se sprijini, la rîndul lor, pe umerii partidului ordinii. Acesta îi dau la o parte pe republicanii burghezi, și se urcă pe umerii forței armate. Fiecare partid lovește înapoi în partidul care-l împinge de la spate și se sprijină de cel care-l împinge înapoi. Astfel, fiecare se prăbușește, și revoluția urmează o linie descendentă. Ea este angajată în această mișcare regresivă, în acest „război hibrid”(Tomescu, S2/2019, 57) încă înainte ca ultima baricadă din februarie să fi fost înlăturată și înainte ca prima putere revoluționară să fi fost constituită.

Guvernul instalat de Bonaparte la 20 decembrie 1848 era un guvern al partidului ordinii, al coaliției dintre legitimiști și orleaniști, care supraviețuise Constituantei republicane, a cărei viață o scurtase în chip mai mult sau mai puțin violent, și se mai afla încă la cîrma țării. Changarnier, generalul regaliștilor coalițați, continua să dețină comanda supremă a diviziei I de armată și pe aceea a Gărzii naționale din Paris. În sfîrșit, alegerile generale au asigurat partidului ordinii o mare majoritate în Adunarea națională. Bonaparte dispunea de întreaga putere de stat. (Marx,K, 1852)

În Adunarea națională legislativă, *republicanii puri*, numărau 50 de persoane în frunte cu generalii africani Cavaignac, Lamoricière, Bedeau. Marele partid de opoziție era însă *Montagne*. Aceasta era denumirea parlamentară pe care și-o dăduse partidul *democrației sociale*. El dispunea de peste 200 de locuri dintre cele 750 ale Adunării naționale și, în consecință, era cel puțin tot atât de puternic ca oricare din cele trei fracțiuni ale partidului ordinii luate în parte. Liderul Montagnei, spre deosebire de toți reprezentanții partidului ordinii fusese ridicat la rangul de parlamentar de către cinci departamente care votaseră pentru el. Astfel, la 28 mai 1849, în condițiile unor inevitabile ciocniri între regaliști și între partidul ordinii în ansamblul lui și Bonaparte, Montagne părea să aibă toate șansele de succes de partea sa. După 14 zile însă, ea pierduse totul, inclusiv onoarea.

Legitimiștii și orleaniștii formau cele două mari fracțiuni ale partidului ordinii, supranumite crinul și tricoulul, casa de Bourbon și casa de Orléans. Sub Bourboni dominase *marea proprietate funciară*, cu popii și lacheii ei. Sub Orléans-ii — aristocrația financiară, marea industrie, marele comerț, într-un cuvînt *capitalul*, cu suita lui de avocați, profesori și oratori. Monarhia legitimă nu a fost decît expresia politică a dominației ereditare a moșierilor, după cum monarhia din iulie nu a fost decît expresia politică a dominației uzurpatoare a parveniților burghezi. Deci, ceea ce dezbina aceste fracțiuni nu erau așa-zisele principii, ci condițiile lor materiale de existență, două feluri diferite de proprietate; era vechea opoziție dintre oraș și sat, rivalitatea dintre capital și proprietatea funciară. (Marx,K, 1852)

Orleaniștii și legitimiștii s-au pomenit alături sub republică, avînd aceleași revendicări. Faptul că fiecare parte voia să impună, împotriva celeilalte, *restaurarea propriei sale dinastii*,

nu însemna decât că fiecare dintre cele *două mari fracțiuni* în care se împarte *burghezia* — proprietatea funciară și capitalul — căuta să-și restaureze propria supremație și să-și subordoneze cealaltă parte. Marea proprietate funciară, cu toate că cocheta cu feudalismul și cu tot orgoliul izvorât din originea ei nobilă, se burghezise complet ca urmare a dezvoltării societății moderne. Burghezia coalizată a format *democrația socială* sau noua Montagne care lupta împotriva partidului ordinii.

Partidul ordinii a început să provoace Montagne de îndată ce s-a întrunit Adunarea națională. Burghezia simțea în momentul acela nevoia să termine cu mica burghezie democrată, după cum, cu un an în urmă, înțelesese necesitatea de a sfârși cu proletariatul revoluționar. Numai că de data aceasta situația adversarului era alta. Puterea partidului proletariatului era în stradă, pe când puterea micii burghezii era în însăși Adunarea națională. Ea trebuia deci ademenită să iasă din Adunarea națională în stradă și să-și sfârșim singură puterea parlamentară înainte ca timpul și împrejurările s-o fi consolidat. Montagne a căzut orbește în cursă. La 13 iunie partidul ordinii nu numai că a sfârșit puterea Montagnei, dar a adoptat, totodată, principiul *subordonării constituției hotărârilor majorității Adunării naționale*. Înfrângerea ei a însemnat deci o victorie directă a lui Bonaparte, un triumf personal asupra dușmanilor săi democrați. (Marx,K, 1852)

Adunarea națională s-a întrunit din nou la mijlocul lui octombrie 1849. La 1 noiembrie Bonaparte a surprins-o cu un mesaj prin anunța demiterea guvernului Barrot-Falloux și constituirea unui nou guvern, care a fost primul și ultimul *guvern parlamentar* instituit de Bonaparte. El manifesta o reală supunere față de Adunarea națională. Poftele sale de uzurpare păreau că se manifestă numai pentru a întreține râsetele răutăcioase ale adversarilor săi. El se purta ca un geniu nerecunoscut, pe care toată lumea îl ia drept prostănac. Niciodată n-a fost mai disprețuit de toate clasele ca în această perioadă. (Marx,K, 1852)

Lupta dintre Adunarea națională și Bonaparte a izbucnit din nou în 1850, îndată ce a trecut criza revoluționară și a fost suprimat votul universal. Bonaparte a trimis Adunării naționale un mesaj de conciliere: „*Franța cere înainte de toate liniște... Legat eu însumi printr-un jurământ, mă voi ține în limitele restrânse pe care acesta mi le-a trasat...* În ce mă privește, ales de popor și datorându-i numai lui puterea, mă voi supune întotdeauna voinței sale legal exprimate. Dacă în noiembrie 1849 Bonaparte s-a mulțumit cu un guvern *neparlamentar*, în ianuarie 1851 cu unul *extraparlamentar*; la 11 aprilie el s-a simțit destul de puternic ca să alcătuiască un guvern *antiparlamentar*, care întrunea în chip armonios voturile de neîncredere ale ambelor adunări, ale Constituantei și ale Adunării legislative, ale celei republicane și celei regaliste. El nuse declară înfrânt, răspunzând ofensiv partidului ordinii: „*Îți par furnică, dar va veni vremea când voi fi leu*“ („future workplace”). (Simion, 4/2016, 41)

Diplomații partidului ordinii sperau să pună capăt luptei printr-o contopire a ambelor dinastii, printr-o așa-zisă *fuziune* a partidelor regaliste și a caselor lor regale, între dinastiile Orléans și Bourbon. Adevărata fuziune a restaurației și a monarhiei din iulie era republica parlamentară, în care se ștergeau culorile orleaniste și cele legitimiste și în care diferitele feluri de burghezi dispăreau în burghezul ca atare, în burghezul ca reprezentant al speciei. Acum însă orleanistul trebuia să devină legitimist, iar legitimistul orleanist. Regalitatea trebuia să întruchipeze unitatea lor; expresia intereselor lor exclusiviste de fracțiune trebuia să devină expresia interesului lor comun de clasă, monarhia trebuia să realizeze ceea ce putea realiza și realizase numai desființarea ambelor monarhii, adică republica. Dar încercarea unei fuziuni regaliste între orleaniști și legitimiști a eșuat și a distrus și *fuziunea lor parlamentară*, forma republicană a unirii lor, descompunând din nou partidul ordinii în componentele sale inițiale. (Marx,K, 1852)

Parlamentul a declarat constituția și propria sa dominație „în afara majorității”; el a suprimat prin decizia sa constituția și a prelungit puterea președintelui, declarând totodată că nici constituția nu poate muri și nici puterea prezidențială nu poate trăi atîta timp cît mai subzistă parlamentul însuși (Mărcău, 2019). Astfel, partidul ordinii a hotărât să părăsească scena și să proroge parlamentul pe timp de trei luni, de la 10 august pînă la 4 noiembrie. Aristocrația financiară condamnă lupta parlamentară a partidului ordinii împotriva puterii executive ca fiind o *tulburare a ordinii* și saluta orice victorie a președintelui asupra așa-zişilor ei reprezentanți ca o *victorie a ordinii* din „perspectiva promovării managementului schimbării”.(Alexoiu, S2/2019, 62) Consiliile generale ale departamentelor — această reprezentanță provincială a marii burghezii — care s-au întrunit în timpul vacanțelor Adunării naționale începînd de la 25 august, s-au declarat aproape în unanimitate în favoarea revizuirii constituției, deci împotriva parlamentului și pentru Bonaparte.

Republica socială a apărut ca o profecție în pragul revoluției din februarie, dintr-o „autonomous attitude”.(Manasia, 1/2020, 10) În zilele lui iunie 1848 ea a fost înecată în sîngele *proletariatului parizian*, dar va apărea și ulterior. Își face apariția *republica democratică*, dar dispare la 13 iunie 1849, împreună cu *mic-burghezii* săi. *Republica parlamentară*, împreună cu burghezia, pune stăpînire pe întreaga scenă, își trăiește viața în toată plenitudinea ei, pînă la 2 decembrie 1851 când o înmormîntează în strigătele de groază ale regaliștilor coaliți: „Trăiască republica!”. (Marx,K, 1852)

Bonaparte a fost susținut de cea mai numeroasă clasă a societății franceze, *țărării parcelari*. Dinastia Bonaparte nu reprezintă pe țăranul revoluționar, ci pe țăranul conservator; nu pe țăranul care năzuiește să se smulgă din condițiile sale sociale de existență determinate de parcelă, ci pe acela care, dimpotrivă, vrea să consolideze aceste condiții și această parcelă; nu populația rurală care, în unire cu orașele, vrea să răstoarne prin propria ei energie vechea ordine, ci, invers, aceea care, apatic închistată în această ordine veche, vrea să se vadă salvată și favorizată, împreună cu parcela sa, de către fantoma imperiului. Dinastia Bonaparte nu reprezintă țăranimea luminată, ci superstiția țăranului; nu judecata, ci prejudecata lui; nu viitorul, ci trecutul lui. (Marx,K, 1852)

Răsturnarea republicii parlamentare reprezintă triumful revoluției proletare, primul rezultat palpabil al ei fiind *victoria lui Bonaparte asupra parlamentului, victoria puterii executive asupra puterii legislative, victoria puterii fără fraze asupra puterii frazei*.

BIBLIOGRAFIE

1. MARX, K, Optsprezece brumar al lui Ludovic Bonaparte, Scris: decembrie 1851 - martie 1852 , Publicat: pentru prima oară în *Die Revolution, Eine Zeitschrift in zwanglosen Heften*, New York, 1852, Caietul I Sursa: Karl Marx, Friedrich Engels, *Opere alese în două volume*, ediția a 3-a, vol. 1, 1966, Editura Politică, p. 203-295, Transcriere: Liviu Iacob, iulie 2007, Retrieved from file: Karl Marx (1852): Optsprezece brumar al lui Ludovic Bonaparte (marxists.org)
2. DUDĂU, A-M(S1/2019), METAPHORIC EXPRESSIVENESS IN SPORTS TERMINOLOGY, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Letter and Social Science Series, Retrieved from file: 24. Ana Maria Dudau - METAPHORIC EXPRESSIVENESS IN SPORTS TERMINOLOGY.pdf
3. Idem, (S2/2019), NUANCES OF THE NON-PREDICATIVE-FOUND IN EPIC SPEECH, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Letter and Social Science Series, Retrieved from file: 12. Ana-Maria DUDĂU - NUANCES OF THE NON-PREDICATIVE-FOUND IN EPIC SPEECH.pdf
4. Simion, M, O, (4/2016), COMMUNICATION NEEDS FOR BUSINESS ENGLISH STUDENTS IN OUTCOME BASED EDUCATION, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Letter and Social Science Series Supplement, Retrieved from file: 05. Otilia Simion - COMMUNICATION NEEDS FOR BUSINESS ENGLISH STUDENTS IN OUTCOME BASED EDUCATION.pdf
5. Tomescu, I, R, (1/2019), GENERAL CONSIDERATIONS ON HYBRID THREATS, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Letter and Social Science Series Supplement, Retrieved from file: 06. Ina Raluca TOMESCU - GENERAL CONSIDERATIONS ON HYBRID THREATS.pdf
6. Alecsioiu, O, R, (2/2019), THE STREAMLINING OF INFORMATION MANAGEMENT, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Letter and Social Science Series Supplement, Retrieved from file: 07. Olivia Roxana ALECSOIU - THE STREAMLINING OF INFORMATION MANAGEMENT (1).pdf
7. Flavius Cristian Mărcău, *Romanian Revolution of December 1989*, Academica Brancusi, Targu-Jiu, 2011
8. Flavius Cristian Mărcău, „Hindering the process of democratization in Romania as a consequence of the social protests in the early 90s”, în *Research and Science Today* Nr. 1(17)/2019, pp. 69-76
9. Manasia, M, G, (1/2020), AN OVERVIEW OF THE ROLE OF COLLABORATIVE LEARNING IN FOREIGN LANGUAGE CLASSROOMS, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Letter and Social Science Series Supplement, Retrieved from file: 01. Mihaela Georgiana MANASIA - AN OVERVIEW OF THE ROLE OF COLLABORATIVE LEARNING IN FOREIGN LANGUAGE CLASSROOMS.pdf
10. <https://www.marxists.org/romana/m-e/1852/18-brumar/index.htm> accesat 30.11.2020, ora 12,48.
11. <https://www.marxists.org/romana/m-e/1852/18-brumar/c01.htm> accesat 30.11.2020, ora 14,50.
12. <https://www.marxists.org/romana/m-e/1852/18-brumar/c02.htm> accesat 02.12.2020, ora 13,16.
13. <https://www.marxists.org/romana/m-e/1852/18-brumar/c03.htm> accesat 02.12.2020, ora 16,28.
14. <https://www.marxists.org/romana/m-e/1852/18-brumar/c04.htm> accesat 03.12.2020, ora 12,37.
15. <https://www.marxists.org/romana/m-e/1852/18-brumar/c05.htm> accesat 03.12.2020, ora 13,40.
16. <https://www.marxists.org/romana/m-e/1852/18-brumar/c06.htm> accesat 03.12.2020, ora 18,25
17. <https://www.marxists.org/romana/m-e/1852/18-brumar/c07.htm> accesat 03.12.2020, ora 19,40.